

KUŽIŠ ?!

LIST ZA MLADEŽ - 25. STUDENOGA 2011. - BROJ 49

**Mijenjajmo
svijet
zajedno**

IZDVAJAMO:

TEMA:
Volonterizam – 4-5

REALITY SHOW:
Televizijska verzija stvarnosti – 10-11

GLAZBA: Vojislav Malešev – 18-19

TRENDOVI:
Hipsteri – 20-21

FOTO MJESECA

KUŽIŠ ?!

List je besplatan

Osnivač:

NIU »Hrvatska riječ«

Nakladnik:

NIU »Hrvatska riječ«

Trg cara Jovana Nenada 15/II

24000 Subotica

Za nakladnika:

Ivan Karan

Urednik izdanja:

Davor Bašić Palković

Suradnici:

Antonija Sudarević, Marija Mukić,

Ivana Rudić, Anita Klinac,

Donna Diana Prčić

Lektura:

Katarina Vasiljčuk

Redaktura:

Zvonimir Perušić

Korektura:

Mirko Kopunović

Tehnički prijelom:

Thomas Šujić, Jelena Ademi

Fotografije:

Zoran Vukmanov Šimokov, Vedran Jegić

E-mail:

kuzis07@gmail.com

Web:

www.hrvatskarijec.rs

Tisak:

»Rotografika« d.o.o. Subotica

List izlazi uz potporu

Tajništva za informiranje

Autonomne Pokrajine Vojvodine,

kao i uz povremenu potporu

Pokrajinskog tajništva

za kulturu i Ministarstva

kulture Republike Srbije

D. B. P.

Nova iskustva

Dragi tinejdžeri i oni nešto stariji, evo nas u studenome izdanju. Brrr, nadamo se da će vas sadržaj ovoga broja bar malo ugrijati, podižući vaš duh i spremnost za neka nova iskustva. A jedno od njih moglo bi biti volontiranje, koje je glavna tema ovoga Kužiša. Glede toga, uradili smo intervju s prvim čovjekom Volonterskog centra Vojvodine. Znamo da ova država ima i većih problema od bavljenja omladinskom politikom, ali ovo je naš skromni doprinos na tom polju. A koliko ima vas mladih danas u Srbiji, saznat ćemo nakon konačnog rezultata popisa stanovništva. Za sada je poznato da nas je u Srbiji manje za nekih 380 tisuća, što je jedan cijeli grad veličine Niša.

Na stranicama našeg mjesečnika možete naći i tekst posvećen subkulturnom fenomenu hipstera, kojih je sve više i kod nas. Nadamo se da ćete ih nakon ovih informacija bolje razumjeti. Malo smo sebi dali prava i za kritiziranje, te pišemo o tome koliko reality i slični show programi, kojih je sve više na televizijskim kanalima (i koji imaju dobru gledanost), utječu (ili mogu utjecati) na nas.

Kao i obično, donosimo vam priče o mladima koji se u slobodno vrijeme bave zanimljivim hobijima: ovoga puta to su folklor i gluma.

Predstavljamo vam i dva zanimljiva novosadska benda – Drum'n'Zez i Killo Killo Bandu, o kojima govori jedan čovjek, njihov frontmen, uvijek pozitivni Voja Malešev.

Jednom je netko rekao kako o ukusima ne vrijedi raspravljati, pa ako ste fan Jelene Rozge, imat ćete što metnuti na zid. Inače, ova je hrvatska pjevačica, valja spomenuti, nedavno održala koncerte u Beogradu i Novom Sadu.

A posljednje rečenice ovoga uvodnika iskoristit ćemo i da se malo pohvalimo. Naime, sljedeći broj Kužiša je okrugli, pedeseti. Skroman, ali nama značajan jubilej. Jer ako ne cijenite svoj rad – uz podrazumijevajuću samokritičnost i kontinuirano nastojanje da idete u korak s profesionalnim kriterijima – ni drugi vas neće cijeniti. Bilo kakva čestitka povodom našeg mini-jubileja je dobrodošla.

MILOVAN SAVIĆ, PROGRAMSKI KOORDINATOR VOLONTERSKOG CENTRA VOJVODINE

Mijenjajmo svijet za jedno

*Sve aktivnosti koje provodimo usmjerene su promicanju vrijednosti solidarnosti, tolerancije, mira i nenasilja, ravnopravnosti, te života u skladu s prirodom * Centar je uvijek dostupan i spreman pomoći i poduprijeti svaku dobru i korisnu ideju te nam se obratite da zajedno mijenjamo svijet, ili makar nas same*

Grupa mladih moguća rješenja za pojedine probleme u zajednici vidjela je u otvaranju Volonterskog centra u Vojvodini, što su i realizirali 2004. godine. U početku je to bila neformalna skupina koja se sve više i više širila, te je 2005. i službeno registrirana. Ona sad broji oko tisuću domaćih i oko petsto stranih volontera. Do sada su realizirali više od trideset međunarodnih radnih kampova u Srbiji, organizirali i sudjelovali u velikom broju međunarodnih razmjena mladih, seminara, treninga, inicijativa, edukacijskih programa, humanitarnih akcija, te pružili potporu u realizaciji raznih manifestacija. Njihova je vizija stabilno društvo u kome se svi slobodno kreću i imaju jednake mogućnosti za obrazovanje i pristup informacijama, te da sve bude zasnovano na solidarnosti, miru, ljubavi, prihvaćanju različitosti pojedinaca i životu u skladu s prirodom.

O Volonterskom centru Vojvodine (VCV), njihovim aktivnostima, programima i planovima, za »Kužiš« govori njihov programski koordinator Milovan Savić.

Centar ima oko tisuću volontera. Jeste li zadovoljni tim brojem?

Ukupan broj volontera varira tijekom godine ovisno o aktualnoj ponudi volonterskih programa. Naše iskustvo pokazuje kako smo uglavnom bez nekih većih poteškoća uspijevali pronaći dovoljan broj volontera za naše programe, kao i za programe drugih organizacija koje su nam se obraćale za taj oblik pomoći. Ipak, s obzirom na značaj volonterskog rada za same volontere, za njihov osobni razvoj, ali također i za lokalnu zajednicu, vjerujemo da bi broj svakako mogao i morao biti veći. Upravo tu vidimo našu ulogu, a to je da potaknemo što veći broj ljudi, prije svih mladih, da se volonterski

angažiraju u skladu sa slobodnim vremenom i onim što ih zanima. Da bismo omogućili što većem broju ljudi da se angažiraju kao volonteri preduvjet je da se intenzivno radi na pokretanju kvalitetnih volonterskih programa, za što je potrebno umrežavanje i suradnja pojedinaca, organizacija i institucija lokalne zajednice.

Koji je prosjek godina među volonterima, jesu li to samo mladi ili i starije osobe?

VCV nudi različite programe volontiranja, kako na lokalnu tako i na međunarodnoj razini, kroz kratkoročne i dugoročne razmjene volontera, međunarodne radne kampove i sl. Među volonterima i volonterkama koji sudjeluju u našim aktivnostima dominiraju mladi – u dobi do tridesetak godina. Ipak, volontiranje je jednako dostupno svima, bez obzira na godine, te nesumnjivo svatko može pronaći neki način volontiranja koji mu odgovara - i star i mlad.

Postoji li nekakav uvjet za ućlanjenje u VCV?

Najvažniji uvjet je svakako želja za volontiranjem. Svatko tko ima volju i želju volonterski se angažirati dobrodošao je u VCV, i sasvim je sigurno da se među brojnim ponudama za volontiranje za svakoga može pronaći nešto što odgovara njegovim interesima i željama. Za sudjelovanje u pojedinim programima mogu postojati dodatni uvjeti (primjerice za većinu volonterskih kampova u inozemstvu potrebno je da je volonter punoljetan i sl.), ali generalno govoreći svi ljudi dobre volje su dobrodošli u VCV. Više informacija može se pronaći na našem portalu www.volontiraj.rs.

Sudjelujete u pripremama raznih programa, akcija. Ima li uskoro nekakav važan projekt na koji želite pozvati mlade da se uključe?

Kod nas se stalno događaju paralelno brojni programi i teško ih je ukratko sve predstaviti. Pozivamo sve da posjete i pregledaju naš portal, te da nas posjete ili kontaktiraju u svezi s onim programom koji ih zanima. VCV trenutačno aktivno sudjeluje u realizaciji Lokalnog akcijskog plana politike za mlade u Novom Sadu u okviru koga radimo na razvijanju funkcionalnog Lokalnog volonterskog servisa (LVS) - to je program koji će povezati volontere, s jedne strane, i korisnike, odnosno organizatore volonterskih programa, s druge strane. LVS će olakšati volonterima da pronađu angažman za sebe i pomognu tamo gdje je pomoć volontera potrebna, dok će se isto-

vremeno voditi računa da svi ovi programi osiguraju kvalitetu volonterskog rada i prava volontera. Drugi program koji se trenutno provodi jest »Volonterski klub« - koji predstavlja mjesto na kojem se tijekom tjedna provode različiti kreativni i edukacijski programi namijenjeni mladima, a u svrhu njihova kvalitetnijeg provođenja slobodnog vremena, učenja i osobnog razvoja. U Volonterskom klubu mladima se besplatno, među ostalim, nude sljedeći programi: tečaj konverzacije engleskog jezika, kreativne decoupage radionice, sati gitare, capoeira radionica, večer društvenih igara itd. Trenutno se počinje i s pripremom međunarodnih volonterskih kampova za iduće ljeto, a konačna lista kampova širom svijeta, kao i prijava na iste, početak će u ožujku iduće godine, pa svakako mlade prije svih pozivamo da se informiraju i priključe svim ovim aktivnostima. Za više informacija o svemu ovome, ali i o mnogim drugim zanimljivim programima informirajte se na našem portalu.

Možete li nam ukratko nešto reći o projektima koji afirmiraju multikulturalnost, primjerice Mirovni kamp u Kuterevu?

Sve aktivnosti koje provodi VCV usmjerene su, između ostalog, i prema promidžbi vrijednosti solidarnosti, mira, nenasilja, multikulturalnosti, života u skladu s prirodom. VCV je ujedno i ogranak jedne od najstarijih mirovnih organizacija na svijetu - Service Civil International (www.sciint.org). Tijekom godine organiziramo brojne međunarodne projekte koji pokraj konkretnog rada u lokalnoj zajednici, gdje se realiziraju, zapravo pružaju priliku ljudima iz različitih kultura da se sretnu, upoznaju, uče jedni od drugima i jedni od

drugih, žive i rade zajedno. Ovi programi izravno doprinose rušenju stereotipa, predrasuda i netrpeljivosti među ljudima različitog kulturnog ili etničkog podrijetla. Izdvojiti će samo neke od ovakvih aktivnosti: međunarodni mirovni kamp u Kuterevu, putujući projekt »Mirror mirror«, koji je uključivao mlade iz Njemačke, Srbije, Hrvatske, Kosova i Albanije, programi obuka za lidere interkulturalnih omladinskih razmjena za mlade iz Francuske, Njemačke, Hrvatske (Slavonija) i Srbije (Vojvodina) i još mnogo drugih interesatnih programa.

Kako mladi neakvim svakodnevnim radnjama mogu najlakše pomoći društvu i zajednici?

Vjerujem da najveća pomoć i doprinos koji mladi mogu dati zajednici kojoj pripadaju i društvu u cjelini, jest da poduzmu aktivnu ulogu u kreiranju svojih života. Da se osvrnu oko sebe i prepoznaju na koji način oni mogu uraditi nešto konkretno prije svega za sebe, a zatim i za cjelokupnu zajednicu. To može biti rad na uređenju igrališta u kvartu gdje žive, čišćenje obale rijeke ili parka, iniciranje i realiziranje nekog edukacijskog, kreativnog ili zabavnog programa za svoje vršnjake i sl. Ovo mogu postići angažirajući se u lokalnim udrugama mladih u mjestima gdje žive, kroz urede za mlade koji se osnivaju u sve većem broju općina, ali također i s nekoliko svojih prijatelja koji dijele istu ideju. VCV je uvijek dostupan i spreman pomoći i poduprijeti svaku dobru i korisnu ideju, zato nam se obratite da zajedno mijenjamo svijet, ili makar nas same.

Antonija Sudarević

ALEKSANDRA ŠPANOVIĆ, FOLKLORAŠICA IZ SRIJEMSKE MITROVICE

Zaljubljenica u ples i nošnje

Narodna nošnja je važno obilježje nas srijemskih Hrvata i veoma sam ponosna kad je obučem te kad je na raznim manifestacijama mogu pokazati drugima

Aleksandra Španović učenica je sedmog razreda Osnovne škole »Jovan Popović« u Srijemskoj Mitrovici. Premda ima petnaest godina, folklorom se bavi skoro čitavo desetljeće, redovito nastupajući za hrvatski i mađarski kulturni centar. Svoje slobodno vrijeme najčešće provodi pomažući baki u izradi suvenira s motivima hrvatskih nošnji i starih slika Mitrovice.

Folklorom si se počela baviti kao vrlo mlada. Odakle ta ljubav?

Folklorom sam se počela baviti kada sam imala pet godina. Prilikom odlazaka sa svojom bakom u župnu dvoranu da gledamo probe folkloru rodila se i moja ljubav prema folkloru te sam i ja počela igrati s najmlađom skupinom. Folkloru su me u početku privukli igra i druženje, a kasnije i ljepota narodne nošnje te čuvanje narodnih običaja srijemskih Hrvata. Hrvatska narodna nošnja je važno obilježje nas srijemskih Hrvata i veoma sam ponosna kad je obučem te kad je na raznim manifestacijama mogu drugima pokazati. Osobito sam ponosna na hrvatsku trobojku vezanu oko struka.

Probe folkloru redovito imamo svake nedjelje nakon večernje mise, a kad se pripremamo za nastupe probe se održavaju nekoliko puta tjedno. Drago mi je što u zadnjih nekoliko godina sve više mojih prijatelja igra folklor, moja mlađa sestra isto je počela igrati folklor, ali je ona u mlađoj skupini. S obzirom da volim igrati te upoznavati i druge običaje, počela sam se baviti i mađarskim folklorom. Sviđaju mi se neke njihove igre.

Igrajući folklor imala si prilike putovati. Koje ti je mjesto ostalo u najdražem sjećanju?

Puno mjesta smo obišli s folklorom, ali jedno od najdražih mi je gostovanje u Habsburgovcima, gdje nas je vodio naš kapelan Mario Paradžik. To je bio mali nastup u maloj dvorani, ali je druženje bilo predivno. Domaćini su nas primili s mnogo ljubavi i topline, nastup je bio divan i sklopili smo mnoga prijateljstva. To će mi gostovanje ostati u najljepšem sjećanju. Volim i nastupe za »Srijem folk fest«, koji se održava u našem gradu. Tada u našoj nošnji prolazimo kroz centar grada i nastu-

pamo na pozornici koja je postavljena iznad iskopina iz rimskog vremena. Na ovom festivalu nastupaju gosti iz mnogih zemalja i svi mogu upoznati naše nošnje i običaje. S mađarskim folklorom sam isto bila na dosta putovanja, često smo nastupali na Paliću, a bili smo i u Mađarskoj.

Osim folkloru, baviš se i izradom suvenira vezanih uz tradiciju srijemskih Hrvata?

Imam baku koja živi s nama, ona je u Mitrovini i svoje slobodno vrijeme provodi u izradi suvenira vezanih uz nošnje i stare slike Mitrovice. Uz baku sam i ja završila izradu suvenira od stakla, gline, gipsa, drveta i drugih materijala. Volim što na tim suvenirima predstavljamo naše nošnje, naše običaje, kao i slike mog grada kako je nekad izgledao. Ove suvenire obvezno nosimo na putovanja i poklanjamo ih domaćinima, kako bi se i oni bolje upoznali s kulturom Hrvata u Srijemu. Nadam se da ću jednog dana dovoljno naučiti tehniku izrade od bake, pa da i sama radim suvenire. Za sada samo pomažem baki i dajem joj neke moje ideje.

Š. D.

ISPOVIJEST MLADOG RECITATORA I GLUMCA

Sreća je raditi ono što voliš!

Piše: Ivan Kovač

Bio to neki sport, odbojka ili nogomet, bila to neka umjetnost, slikarstvo ili poezija, neka vještina poput izrade nakita – ukoliko te to čini sretnim, njeguj to i nećeš se pokajati

Ljudi pišu poeziju iz raznih razloga: da bi očarali druge ljude, zaveli ih, ili pak naljutili, ili jednostavno izrazili svoje osjećaje... Ja sam od malih nogu bio očaran poezijom i nastojao sam biti nalik tim velikanima koji su tako galantno nizali stihove i rime. Moj san je bio da jednog dana budem poznati pjesnik, da moje pjesme čitaju druga djeca, ili stariji. Tako sam i pisao, u nadi da će se neka od mojih pjesama naći u nekom školskom udžbeniku ili nekoj zbirci pjesama.

Ubrzo nakon toga počeo sam recitirati poeziju. Moj talent prepoznala je Katarina Čeliković, kojoj do današnjeg dana ne mogu dovoljno zahvaliti na trudu i zalaganju koje je uložila u mene. Moglo bi se reći da sam od malih nogu počeo taj talent razvijati. Naslijedivši teatralnost od svoje majke, bilo mi je lako uklopiti se u ove vode, upijajući poput spužve svaki savjet, pohvalu ili kritiku od moje mentorice.

Ovo novo iskustvo utjecalo je na to da sudjelujem u školskim manifestacijama i na drugim priredbama. Vremenom, počeo sam se amaterski baviti glumom. Jednu od prekretnica u mom životu, slobodno bih mogao reći, predstavlja osnivanje glumačke sekcije u Hrvatskoj čitaonici pod vodstvom Marjana Kiša. Umnogome sazrijevši od vremena kad sam prvi put stao pred publiku i počeo recitirati, ipak nisam znao što da očekujem i mnogo puta sam posumnjao u to da sam iole dobar biti nazočan na probama koje smo održavali. Dramski tekst na bunjevačkom govoru bio je nešto potpuno novo za mene. Iako kod kuće kad koristimo ikavicu, govoriti, odnosno

glumiti koristeći je, bilo je nešto sasvim drugo. Kako je vrijeme odmicalo, i kako smo svi mi, nas sedamnaest, napredovali uz konstantnu vježbu, ali i zabavu, potpuno sam se opustio i uklopio u rad ove sekcije. Naš veliki vodič, bez kojeg sve to ne bi bilo moguće, Marjan, stalno nam je ukazivao na pogreške i učio nas. Vrijeme koje sam proveo uz te ljude i stvari koje sam tada naučio definitivno nikada neću zaboraviti. Atmosfera je bila tako ugodna, da smo se svi osjećali kao jedna velika obitelj koja samo treba izaći na pozornicu i odglumiti svoj svakodnevni život. S našom prvom predstavom »Visoka politika« bili smo višestruko pohvaljivani. Iskustvo koje sam stekao i anegdote koje su se dogodile tijekom vježbanja i izvođenja te predstave, ostat će zauvijek urezane u mom sjećanju. Zbog toga naglašavam da upravo uključenje u dramsku sekciju Hrvatske čitaonice predstavlja značajnu prekretnicu u mom životu.

Nakon te predstave uradili smo još dvije, svaku s drukčijim razvitkom događaja i svaku s drukčijim elementima humora,

koji su iznova i iznova nasmijavali publiku »do suza«. Zahvaljujući ovoj dramskoj sekciji, zavolio sam scenu, dramu i uopće svijet glume. Ukratko, otkrio sam trenutak u kome sam bio ispunjen - onaj trenutak kad bih stupio na scenu i počeo govoriti. Tako sam shvatio čime se želim baviti – bar za sada. Zahvaljujući tome, bio sam sretan.

Od tada sam se počeo aktivnije i ozbiljnije baviti glumom. Krenuvši u srednju školu, počeo sam sudjelovati i u gimnazijskoj dramskoj sekciji, gdje sam dobio priliku upoznati nove ljude i steći nova iskustva.

Da bi čovjek bio sretan, mora, čini se, raditi ono što voli i što ga ispunjuje. Za mene je to govorenje poezije, odnosno gluma. Stoga moja poruka glasi – bavi se onim što voliš i radi na tome. Bio to neki sport, nogomet ili odbojka, bila to neka umjetnost, slikarstvo, drama ili poezija, neka vještina kao što je izrada nakita ili drugih ukrasnih rukotvorina – ukoliko te to čini sretnim, ukoliko je to ono što voliš, njeguj to i nećeš se pokajati. Obećavam!

Ah, te visoke potpetice!

Ma li ljepšeg osjećaja od onog kad prolazite pokraj izloga svojeg omiljenog dućana u tržnom centru i ugledate cipele iz snova? I onda uđete, pitate imaju li vaš broj, posreći vam se, probate, malo prošetate u njima i odlučite ih kupiti. Potom platite, nasmijete se prodavačici i izađete kao najsretnija osoba na svijetu. Poznato? Djevojke znaju zašto!

Vratolomno visoke potpetice su »must have« u svijetu tinejdžerica i studentica, dok se kasnije, kad krenu raditi, ta magična potpetica smanjuje za koji centimetar... A do tada, mlade djevojke uživaju u svijetu u kojem za tren narastu čak 15 cm! Wow. Ne moraju više biti tužne i razmišljati o tome kako ih priroda nije obdarila i pružila im visinu, duge noge, jer rješenje je i više nego odlično – jedan par savršenih potpetica, melem za dušu.

No, treba znati i hodati u njima, nije ni to lako. Treba i za to vremena. Nitko se naučen nije rodio, niti je svaka djevojka rođena za manekenku i modnu pistu. A kada se mlada dama nauči i obuje svoje najdraže cipele, kao da prije nije bilo poteškoća, uspije održavati ravnotežu i hoda kao da je na crvenom tepihu!

I nije sve u estetici. Mnogi kad pomisle na riječ »potpetice« odmah misle kako je vanjština i taj ponekad unikatni, a ponekad tvornički rad najbitniji djevojkama i da će one nositi svoj najdraži par pa makar im veličina ne odgovarala. No, nije samo o tome. Bila ona mlada ili stara, potpetice joj daju, usprkos maloj nestabilnosti pri hodu, ogromnu stabilnost, samopouzdanje i ponos u očima. Osjeća se moćnom... Skoro pa može poletjeti ili hodati po vodi. Toliko se dobro osjeća jedna dama u visokim potpeticama, još pogotovo ako je i odjevna kombinacija u skladu s obućom.

Udobnost je također bitna. Ženska noga u dobi od 15 pa sve do poznih godina kreće se između 35 do 42 maksimalno. Najčešći broj je 39 ili 40, u prosjeku. Nekada je teško pronaći idealan broj... Nečije stopalo je malo šire nego sam kalup, nečija veličina je između dva broja i događa se da moraš zaboraviti na svoj par na koji si »bacio pik«, jer ti jednostavno one manje ne pašu i noge te previše bole, a u onim drugima ti se izuvaju. Nekada je i to slučaj, ali ne treba očajavati. Postoje još tisuću drugih cipela koje čekaju na nas!

Događa se da i mlade dame postanu vrlo neodlučne i ne znaju koji par da si izaberu. Možda krem boje, možda ipak sive... a možda sa životinjskim printom. Vrlo teška odluka. Ponekad se djevojke znaju zadržati po dva, tri sata u jednoj prodavaonici jer ne mogu odabrati što je najbolje. Jedna prijateljica nagovara na onaj par iz izloga s cvjetićima, druga ipak tvrdi da su najbolje za jesen sive lakirane, a treća, koja i treba odlučiti za sebe, ne zna što reći, sve bi kupila, ali određeni fond ima za jedan par cipela za ovaj mjesec. Nekada i novac predstavlja problem. Većina djevojaka, pogotovo onih koje su lude za modom, ili poslovnih žena koje rado biraju nove kožne cipele, vole odlazak u kupovinu iliti »shopping«. San dotičnih gospođa i gđica je imati jednu sobu samo za svoju kolekciju potpetica poput Carrie Bradshaw iz kultne američke serije »Sex i grad«. Mlada spisateljica Carrie živi za modu i uvijek, kada je u prilici, obogati svoj

ormar, iliti bolje reći tu sobu opremljenu za njene »bebe« kako ih ponekad naziva, novom kutijom u kojoj se nalaze primjerice »Prada« cipele. Ah, sama pomisao na to budi nekakvu nježnost. Ako ste prava shoppingholičarka, odnosno ako je i vas zahvatio ovaj sindrom, znate taj osjećaj!

Starije žene, kada završe sa školom i dosta im je visokih potpetica od kojih boli glava prolaznike koji vide tu »iglicu« koja drži cipelu, odluče se ipak za sigurniju varijantu i, naravno, mnogo udobniju. Ne kažem, platforme znaju ostavljati dojam komfora, ali što je sigurno, sigurno je. Mala peta, još manji kalup, ali ovog puta radije biraju kvalitetu nego estetiku. To je vrlo zanimljivo za vidjeti i dolazi do sukoba generacija. Tinejdžerice prakticiraju da im budu što više potpetice, pa makar bile od drveta napravljene, dok s godinama želja za visinom opada, nije im

to toliko bitno, ali im zato bitni faktori postaju kvaliteta i trajnost. Time sebi osiguraju što više pari koje kombiniraju na poslu svakim danom, kao i za neku feštu.

Najbitnije je da se, otkad su prvi put dizajnirane potpetice, nose svakodnevno i svaka djevojka uživa u kupovini. Dob nije prijesudna. Dućani će uvijek raditi i dočekivati svoje kupce široko otvorenih ruku! Ako je netko raspoložen za shopping ovaj vikend, želim sretnu kupovinu! Birajte pametno. I još jedna kratka informacija – ovih dana su boje jeseni u modi: sve nijanse smeđe, prljavo žuta (poput opalog lišća), kao i narančasta. Uživajte, djevojke!

Donna Diana Prčić

ISKUSTVA ZAGREBAČKE BRUCOŠICE

Renesansni studenti

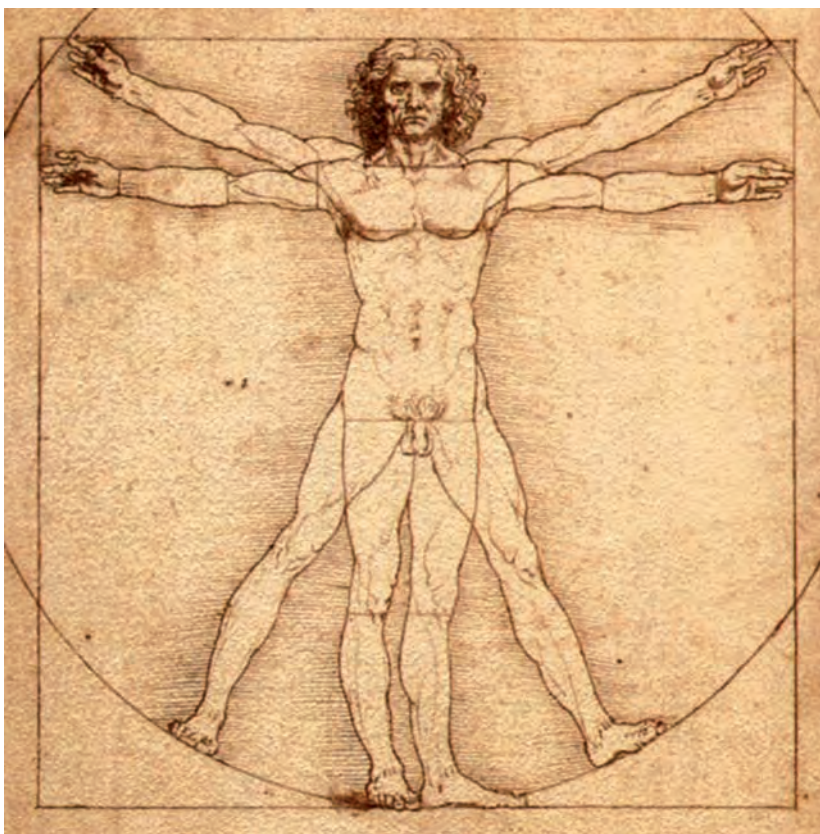
Genij je dvadeset posto inspiracije i osamdeset posto perspiracije (truda i znoja), zapisao je Lamar-tine u jednoj od svojih pjesama. Nakon njegove smrti u njegovoj su kući pronađeni spisi njegovih pjesama, spisi koji su bili prepravljani stotinu puta. Rekli su kako su uvjereni da se na francuskim pjesmama nikada nije toliko radilo. Rijetki su ljudi koji sebe i svoj rad mogu procijeniti objektivno. Neki od sebe očekuju uvijek više i nikada nisu zadovoljni, a neki daju minimum i njime se i zadovoljavaju. Tako je s radnicima, učenicima, ali i sa studentima. Prosječni dan jednog studenta može se zasnivati na učenju i slušanju predavanja, to je onaj minimum kojim se zadovoljava većina. Ta će većina provesti sate kukajući kako je studentski život dosadan, jadan i kako je njihova budućnost upropaštena. A postoji i mali broj studenata

koji će se uključiti u segmente društvenoga života grada u kojem žive, nazočiti javnim događanjima i graditi sebe.

Prvo ću se osvrnuti na spomenutu većinu. Ona je potpuna oprečnost jednom renesansnom čovjeku, onom svestranom i željnom znanja. Okruženi smo 'tonama' informacija koje su nam putem interneta na dohvat ruke. Baze podataka, virtualne knjižnice, virtualni muzeji – sve nam je tako blizu, no ipak najveći broj studenata, posebice onih mlađih, koristi računalo samo za društvene mreže. Kako bi nas taj renesansni čovjek proklinjao, mrzio bi našu lijenost, nezainteresiranost i neradost.

Rađen je eksperiment na ulicama Zagreba. Htjeli su provjeriti do koje su mjere ljudi radoznali. Postavljen je ružičasti, odškrinuti ormar na stajalištu tramvaja, bio je potpuno prazan, ali to se izvana nije moglo vidjeti. Ormar su otvorile dvije osobe u roku od jednog sata, a pokraj njega prošlo ih je bar nekoliko stotina. Je li moguće da nikoga od njih nije zanimalo što je u ružičastom

*Ne možemo stajati sa strane i ne činiti ništa,
a očekivati sve. Zainteresiranost, želja za znanjem
i napretkom i rad na sebi ne može nam odmoći*

ormaru nasred Zagreba? Neki čak ni pogled nisu skrenuli na njega.

Suvremeni čovjek sam je sebi olakšao načine spoznaje, učenja, napravili smo si lakše pristupe informacijama i onda sve to ostavili sa strane i postali nezainteresirana masa koja »životari« poput nekog nesvjesnog organizma. Svijetla budućnost jednog studenta koji pripada većini je poput kockanja. Ne možemo stajati sa strane i ne činiti ništa, a očekivati sve.

Sada ću prijeći na onu malenu skupinu studenata koja, zajedno s renesansnim čovjekom, prezire većinu. Možda je to presnažan izraz, daleko je to od preziranja, to je samo obično čuđenje nad pasivnošću ljudi koji su toliko slični tebi u svakom smislu – a u biti su potpuno drugačiji. Uzmimo za primjer Filozofski fakultet, koji obiluje odsjecima i kombinacijama raznih odsjeka, koji konstantno organizira semi-

nare, kongrese, tečajeve jezika (engleski, njemački, talijanski, francuski, ukrajinski, ruski...). Akademija dramskih umjetnosti u Zagrebu organizira predstave koje su postavili studenti s Akademije, ulaz na predstave je besplatan. Pitanje koje se postavlja jest – kako to da će ipak većina preskočiti sve to i ostati u sobi ili »blejati« po kafićima? A ono što je u ovoj priči još paradoksalnije jest da će svaki student koji ima želju za znanjem dobiti etiketu na kojoj će pisati: »nadobudan - ne prilazi!«. Ovo nek vas ne zabrinjava, riječ nemojte shvatiti kao lošu, oni je svi koriste u potpuno pogrešnom smislu.

Zainteresiranost, želja za napretkom i rad na sebi i svojoj budućnosti ne može nam odmoći. Svi smo mi svjesni kako nam budućnost sama od sebe ne može zasvijetliti, ali ukoliko joj pomognemo i dodamo malo vlastite iskre, ona može biti nekog vedrijeg tona i svjetlija.

Ivana Rudić

SHOW »MOJE NOVO JA« STIGAO I KOD NAS

*Ukoliko se naše »gledanje
televizije« pretvori samo
u gledanje, bez pokušaja
vrednovanja istoga, onda
postajemo dio mase koja
se zadovoljava formatima
emisija proračunom iznad,
a kvalitetom (osobito
moralnom) često ispod
svake razine*

Televizijska verzija stvarnosti

Piše: Željka Zelić

Dobro poznata bajka u kojoj se princ zarobljen u tijelu žabe zahvaljujući poljupcu princeze pretvara ponovno u princa te se bajka završava dobro znanom rečenicom »I živjeli su tako sretni do kraja života«, odskora je i u Srbiji postala stvarnost. Istina, ne u nekom obliku crtića ili dugometražnoga filma za djecu, već u formi na zapadu već davno viđene reality emisije koja je kod nas dobila zanimljiv naslov »Moje novo ja«! »Bol i patnja postat će prošlost za /.../. S novim izgledom nastaviti će samouvjereno koračati kroz život«, »Hvala ti moje novo ja«, »Nakon slapova suza«..., samo su neke od patetičnih rečenica koje se ponavljaju tijekom emitiranja svake od emisija. Sudbine nekih od žena doista su teške i zahtijevaju više društvenoga angažiranja od pukog popravljanja tjelesnih nedostataka, ali i otvaraju jednu posve novu perspektivu - bori li se ova država (pa i sedma sila) doista s krucijalnim problemima kao što su nasilje u obitelji, siromaštvo, koje zahvaća sve dublje u različite slojeve društva, i brojnim drugim problemima ili, pak, osiromašenom narodu daju tek kruha i igara?

Odavno je poznata činjenica da se po zdravlju zuba stanovništva jedne države, lako i bez

posebnih istraživanja može doći do podatka u kakvoj materijalnoj situaciji ono živi. Od početka emitiranja gore spomenute emisije, niti jedna od kandidatkinja, uz sve ostale tjelesne nedostatke, nije imala zdrave zube (neke su ih imale tek nekoliko u ustima). Sve je više, čak i među mlađima, onih koji nemaju prirodne zube ili, pak, imaju pokvarene zube, a sve je to odraz da živimo u neimaštini i bijedi, jer ljudi, nažalost, nemaju novca ni za osnovne životne potrebe a kamoli za popravljivanje zuba, koje kod nas za mnoge postaje luksuz! Međutim, kada na naše samopouzdanje počinje djelovati i to imamo li dovoljno velike grudi, idealnu stražnjicu, napućene usne ili savršeno iskllesano tijelo, onda situacija postaje ozbiljnija. Jedan od gledatelja spomenute emisije, koji se potpisuje kao Branko, dobro je ustvrdio: »Kamo ide ovaj svijet, kada je nečija sreća počela ovisiti o nosu, stomaku, grudima ili bubuljicama. Pa, tako nam i treba, kad smo najgluplja nacija na planetu - ne putujemo, ne čitamo, ne komuniciramo jedni s drugima, ali zato gledamo televiziju više od bilo kog drugog naroda... Ljudi!! Čitajte, obrazujte se - nemojte smanjiti nos, pa misliti da će vas netko više poštovati (normalan svijet će

vas samo još manje uvažavati).« Nešto goru prognozu dao je zabrinuti gledatelj koji se pita: »Bojim se da ćemo za nekoliko godina, ako eutanazija bude dopuštena (mnogi se zalažu čak i za to), gledati emisije gdje će se obitelji pred malim ekranima oproštati od oboljele osobe i da ćemo gledati i sam čin eutanazije koju će izvoditi neki liječnik. Čini mi se da je u nekoj zemlji bila jedna emisija o tome koja je izazvala burne polemike. I na zapadu su počeli s ovakvim emisijama o transformaciji, pa tko zna dokle ćemo dogurati i što će biti sljedeće.«

Što, dakle, čini naše-tvoje-moje »ja«? Svođenje čovjekova dostojanstva iliti razloga »da se stidi ili bude ponosan« samo na puku tjelesnost i vanjštinu, više je njegovo degradiranje nego pokušaj izgrađivanja »mojeg novog ja«. Može li doista novi izgled vratiti samopouzdanje nekome u tako kratkom vremenskom razdoblju?

Koliko je reality show uistinu stvaran?

»Posljednjih godina problem sve više postaju mediji koji se temelje na fikciji, jer su oni u velikoj mjeri počeli utjecati i na medije

koji se temelje na činjenicama – izmišljena je priča daleko zanimljivija od novinskog izvještaja, pa novinari počinju objašnjavati stvarne događaje jezikom medija koji se temelje na fikciji. Tako nastaje izmišljena stvarnost, odnosno reality show (Malovic, 2007.), koji sadrži i fikciju i stvarnost. Stvarni se događaji počinju prezentirati kao izmišljena stvarnost i tu se briše crta između stvarnosti i fikcije.»

Zato su u novije vrijeme, kada je većina televizija koje postoje na ovim prostorima prešla u ruke stranih vlasnika i njihovog kapitala, i kod nas postale zanimljive emisije kao što su: Menjam ženu (Mijenjam ženu), Paklena kuhinja (Jezikova juha), Dođi na večeru (Večera za 5), Domaćine oženi se (Ljubav je na selu), Moja desna ruka, Top model by... i sl. Miodrag Stošić dobro je ustvrdio napisavši: »Vlasnici televizija žele naš novac. Imaju kamere i stoga im je ova puta to sredstvo za proizvodnju. Oni nas ne vole. I bilo bi čudno kad bi nas sve voljeli, jer nas ima osam milijuna a njih je nekoliko. Zato ih nazovimo prodavačima zabave. Oni emitiraju ono što se gleda«. U NIN-u od 13. svibnja 2010. na str. 28-29 objavljena je sljedeća konstatacija na koju malo koja televizija danas obraća pozornost: »Slično je i s reality showom: moje pravo da pravim profit proizvedeći reality show ne daje mi za pravo da (eksplicitno ili implicitno) obezvrjeđujem ljudsko dostojanstvo, radnu etiku, i umanjujem značaj obrazovanja u društvu kome su takve vrijednosti potrebne. Ograničenja koja proisteknu iz ovako definiranog opravdanja i dalje bi svakome ostavila pravo na izbor zabavnog programa.«

Međutim, analiziramo li malo situaciju iza kamera dok se isti ti nazovimo realityji snimaju, onda postaje jasno da je sve manje-više režirano, jer producerske kuće imaju svoje zamisli koje kandidati moraju poštovati. Iz pouzdanih i provjerenih izvora saznajem da npr. iza kamera u emisiji koja se emitira na Prvoj TV »Dođi na večeru« nema ni trunke spontanosti, točno se zna tko što mora reći (čak i ako se to ne slaže s njegovim mišljenjem), jer tako će za gledatelje biti zanimljivo. Snimanje se odvija bez ikakve prirodosti, što a priori kvari raspoloženje i prijateljsku atmosferu samih natjecatelja. Zato, prije nego se možda odlučite prijaviti za taj ili neki sličan show, dobro prije promislite koliko ste spremni zaboraviti »svoje ja«, da biste za potrebe glasnog i žednog gledateljstva prikazali neko »novo ja« koje su (pre)ambiciozni producersci zamislili!

Umjesto zaključka

Kada se u javnosti raspravlja o odgovornosti medija prema primateljima informacija i medijskih sadržaja, tj. toliko spominjanoj a u suvremenim medijima malo poštovanoj i primijenjenoj medijskoj etici, malo tko govori o odgovornosti gledatelja, tj. primatelja informacija. Naime, koliko bi mediji trebali biti odgovorni prema gledateljima, isto toliko bi gledatelji trebali biti odgovorni i kritički nastrojeni prema sadržajima koji im se svakodnevno serviraju. Netko će reći, svatko u svojim rukama drži daljinski od televizora i može promijeniti kanal kad god to poželi, i moram se složiti s tom konstatacijom. No, smijemo li i možemo li pred sadržajima koji nam se serviraju, a prezentiraju moralne i druge vrijednosti koje nisu ispravne, tek

zatvoriti oči i promijeniti kanal? Istina, da bismo mogli donijeti ispravan sud o nečemu, u isto moramo biti upućeni. No, ukoliko se naše »gledanje televizije« pretvori samo u gledanje, bez pokušaja vrednovanja istoga, onda samo postajemo dio mase koja se zadovoljava formatima emisija proračunom iznad, a kvalitetom (osobito moralnom) često ispod svake razine.

Posve je jasno da će komercijalne televizije svojim gledateljima pružiti forme emisija koje će ih na trenutak odvojiti od surove stvarnosti u kojoj žive, emisijama u kojima je moguće da ružna stvarnost preko noći postane bajka. No, nitko se dosad nije upitao što se, primjerice, nakon snimanja emisije događa sa ženama kojima su napravili frizuru, liposukcijom dotjerali liniju, ugradili silikone, ispeglali bore, namjestili osmijeh?

Jesu li im možda uz desetke tisuća eura koliko koštaju silne operacije i intervencije na tijelu, darovali i posao kako bi mogle zaraditi novac barem za osnovne potrebe - hranu, režije, pa možda nešto ostane i za zdravlje zuba i kose? Pitam se, kolika je dakle odgovornost gledatelja koji se dive plemenitosti ovakvih formata emisija, podržavajući ih pozitivnim komentarima, ako dobro znaju da će se iste te žene sutradan, kada se isključe svjetla reflektora i kada ne budu u objektivu kamere, vratiti svojem starom načinu života, istina s »njihovim novim ja«. Pitanje je samo koliko će isto to novo ja potrajati, tj. tko će im osigurati novac za njegovanje novog stečenog ja!? Na to pitanje, nažalost, nitko nema odgovor!

Stoga, svi vi koji kužite nešto više, ulažite novac u sebe i svoje znanje, jer to je jedi-

no što vam nitko nikada neće moći oduzeti. Kad bi oni koji su krivi za stanje u kojemu se sada nalazimo konačno shvatili da je kultura i obrazovanje stup jednoga društva i da u prvom redu država treba ulagati u mlade naraštaje i njihovo obrazovanje, onda bi zasigurno bilo manje onih koji bi imali vremena razmišljati o silikonima, kako ništa ne raditi a brzo zaraditi, kako se dokopati realitija i preko noći postati slavan i sl.

O vlastitom izboru većinom ovisi naš svakodnevni reality u kojemu baš i nije sve tako jednostavno kako nam se servira na malim ekranima. Pa iako se već čini pomalo dosadnim stalno govoriti, pisati i ukazivati na pošasti današnjih, u prvom redu upitnih televizijskih sadržaja, uvijek ostaje nada da će možda i jedan »obraćenik« biti kadar napraviti revoluciju!

KUŹŚ ?!

Jelena Rozga

Najveći albumi hrvatske popularne glazbe: Psihomodo Pop – »Godina zmaja«

*Iako iza sebe danas imaju dvanaest studijskih albuma,
»Godina zmaja« je i dalje jedan od najboljih albuma ovih zagrebačkih rockera*

Teško da je itko na cjelokupnoj svjetskoj sceni smiksao simpatični minimalizam američkih Ramonesa i R&B engleskih The Rolling Stonesa, na način na koji su to svojim prvim pojavljivanjem učinili Psihomodo Pop, koji su u svom frontmanu *Davoru Gopcu* imali kombinaciju Joeya Ramonea, *Iggyja Popa* i *Micka Jaggera*, a možda i duhovitost nadrealista Đure (Bombaj štampa) u jednoj scenskoj i autorskoj pojavnosti.

Inače, skupina Psihomodo Pop osnovana je još 1983. godine. Tek 1988., nakon čitavih pet godina demo-statusa, napokon se na tržištu pojavljuje njihov album prvijenac – »Godina zmaja«.

Žestokom i beskompromisnom nastupu, na koji je u bivšu državu malo tko ostao ravnodušan, pogodio je dolazak negdašnjeg frontmana skupine punk orijentacije Klinska pomora – *Davora Gopca*. Njihovi scenski nastupi daleko su za sobom

ostavljali rane petljavine po studijima.

Njihovo debitantsko ostvarenje »Godina zmaja«, a osobito danas već antologijska skladba »Ja volim samo sebe« zarazno rockerskog riffa i drivea, označila je pojavu kojoj će malo tko moći »primirisati« na ovim prostorima, pa i šire: Psihomodo Pop najavio je karijeru i skupinu koja je bila, jest i bit će nezaobilazan faktor rock izričaja na ovim prostorima. I to još od prvih gostovanja po nizozemskim klubovima i festivalima, te pojavljivanjem i na inozemnom MTV-ju.

Ne krijući golem utjecaj i vidnu fasciniranost skupinama i umjetnicima poput spomenutih Ramonesa, Velvet Undergrunda, T-rexa, The Vibratorsa, Iggyja Popa, Psihiči su njihove melodije prerađivale u vlastite rock skladbe.

Album »Godina zmaja« obiluje mnogim hitovima klasicima. Tu se nalaze i numere kao što su: »Kad sam imao 16«,

»Frida«, »Nema nje (Zauvijek)«, »Ramona«, »Telegram Sam« (obrada T-Rexa), »Leteći odred« (u kojoj dominira odlična slide gitara) te balada »Rano jutro« (obrada kultne »Sunday Morning« Velvet Undergrunda).

Od kraja 90-ih prošloga stoljeća prošlo je dosta vremena. Psihiči iza sebe imaju dvanaest studijskih albuma i slove za prvu ligu hrvatskog »srednjostrujaškog« rocka. I dalje znaju biti interesantni klicima, iako su već odavno u četvrtim desetljećima svojih života. Mada nagrade nikako ne znače istinsku vrijednost, skupina je zaslužni nosilac najeminentnije hrvatske glazbene nagrade »Porin«.

»Godina zmaja« je i dalje jedan od njihovih najboljih albuma, klasik kojega trebata imati u kolekciji, ukoliko vaš glazbeni okus zadovoljava nepretenciozan i nadasve zabavni pristup rocku.

R. Tilly

SUPERMAN

Superman: Mevlana Jalaluddin Rumi

Ikona islamske tolerancije

Mevlana Jalaluddin Rumi bio je perzijski islamski filozof, teolog, pravnik, pjesnik i sufi mistik iz 13. stoljeća. Smatraju ga jednim od najvećih mističkih pjesnika islama, koji je pisao na perzijskom jeziku. Ime Rumi dobio je zbog toga što je život proveo u Rumu (Rumski sultanat), današnja srednja Anadolija, a Mevlana na farsiju znači »naš vodič« ili »naš gospodar«.

Rođen je 1207. godine u gradu Balhu, oblast Baktrija, tada u sastavu Perzijskog carstva (današnji Afganistan). Potječe iz ugledne obitelji, a njegov otac Bahaudin Velad je bio veliki učesnik. Pred najezdom Mongola, ili zbog dvorskih intriga kojima je njegov otac Bahaedin postao izložen, njegova obitelj napušta Balh između 1213. i 1217. godine. Nakon nekoliko godina putovanja kroz razne oblasti Istoka, obitelj se najzad nastanjuje u gradu Konja, gdje je Bahaudin 1227. godine uspio dobiti položaj profesora teologije. Grad Konja se nalazio u istočnoj Anadoliji, u oblasti koja se nazivala Rum (prema Rimskom, tj. Istočnom rimskom carstvu — Bizantu), po čemu je budući pjesnik dobio svoj nadimak Rumi. Nakon smrti oca 1231. godine Jalaluddin putuje u Siriju i provodi sedam godina u Damasku i Halepu, nakon čega se vraća u Konju, gdje nasljeđuje očevo mjesto i predaje teološke znanosti. Rumi nije bio ni najmanje vjerski isključiv - imao je puno prijatelja kršćana, posjećivao je kršćanska svetišta, a u njegovim djelima ima i metafora koje vode porijeklo iz evanđelja i kršćanskog predanja.

Godine 1244. Rumi je doživio susret s lutajućim dervišem Šemsedinom Tebrizijem, koji je promijenio daljnji tijek njegova života. Šemsedin je prešao u Rumijevu kuću, a Jalaluddin se od znanstvenika i pravnika preobražava u mistika i pjesnika, koji je većinu svojih djela iz tog vremena pisao pod pseudonimom Šemsedin. Nakon nekog vremena, Šemsedin je nestao iz Rumijevog života isto onako misteriozno kao što je i došao. Međutim, Rumi nastavlja pisati.

Rumi umire u Konji (današnja Turska) 17. prosinca 1273. godine. Njegovom pokopu su nazočile tisuće stanovnika grada, bilo muslimana, kršćana ili Židova. Ostavio je amanet da mu na pokopu svira muzika. Ta noć ostaje poznata kao Noć vjenčanja, i od tada svake godine dolazi mnoštvo njegovih poštovalaca iz cijeloga sveta na njegovo turbe.

Rumijeva najpoznatija poema je Masneviya, koja se sastoji od šest knjiga i bavi se raznim temama, često u obliku parabola ili anegdota napisanih u slikovitom stihu. Među muslimanskim mysticima je poznata kao »Kuran na perzijskom«.

Rumi je inspirirao stvaranje neovisnog sufijskog bratstva mevlevija, nazvanih prema počasnoj tituli koju su učenici dodjeljivali svom učitelju (mevlana — naš učitelj). Ovaj red je postao poznat u Europi kao »vrteći derviši« prema važnoj ulozi ritualnog plesa u obveznom sedmičnom obredu nazvanom sama.

Mevlevije su sljedbenici, derviši, Mevlevi tarikata, sufijskog reda koji je osnovao Mevlana Jalaluddin Rumi. Pripadnike ovog reda ponekad na zapadu nazivaju »vrteći derviši«, jer se dio njihovog duhovnog ostvarivanja sastoji od plesa u kojem se oni okreću uz glazbu frula, bubnjeva i melodije ilahija. Obučavanje derviša mevlevijskog reda obuhvata vježbe plesa u kojima derviš prva dva nožna prsta desnog stopala pričvrsti za pod, a zatim se okreće oko njih. Ples je postao formalni dio mevlevijske metode s Rumijevim nasljednikom, njegovim sinom Veledom. Za vrijeme mevlevijskog plesa (sema), ovčja kožica se stavlja na pod i simbolizira prisustvo Šemsi Tebrizija, misterioznog lika koji je zapalio Jalaluddina Rumija sviješću o Bogu. Ples traje oko sat vremena. Mevlevijski je red bio zabranjen u Turskoj, kao i svi sufijski redovi za vrijeme početne sekularizacije države 1925. godine, ali im je kasnije dozvoljeno da se vrate u život Turske. Neke mevlevije izvodili su predstave svoje muzike i plesa na Zapadu.

Mada se u posljednje vrijeme o muslimanskim vjernicima govori kao o vjeri ratnika koji ju žele nasilno nametnuti te kao o služenju Bogu putem nasilja, sufijsko usmjerenje Islama dostiže maksimum tolerancije. Sufisti su širili bratstvo među ljudima ne samo prema kršćanima i Židovima, već i prema hinduistima i drugim vjerama Istoka. Postoje i zajednički sveci sufista i hinduista. Zbog svega toga, a u prvom redu zato što inzistiraju na osobnom doživljaju Boga a ne na krutim tumačenjima vjerskih lidera, smatra se kako su sufisti i dan-danas na udaru talibana, vehabija i pripadnika drugih krutih sustava tumačenja Kurana. Nerijetko, kada čujemo za bombaške napade u muslimanskim zemljama protiv muslimana, poput slučajeva u Pakistanu, zapravo ne razumijemo da radikalni vjernici napadaju sufiste zbog njihove neortodoksnosti.

Mnoštvo islamskih vjernika Bosne i Kosova pripada sufistima. Stoljećima su čuvali derviške tajne i one su ušle u opće pojmove svih balkanskih naroda.

N. P.

HI TECH / ZNANOST

FACEBOOK prevoditelj

Svi koji žele pročitati što piše na nekoj stranici na Facebooku na njima stranom jeziku, od sada mogu prevesti postove i komentare na svoj materinji jezik.

Koristeći alat za prevođenje Microsoftove tražilice Bing, Facebook sada nudi mogućnost prevođenja postova na javnim stranicama na Facebooku (Pages) na jezik kojim se koristite na svom profilu. Stranice na Facebooku napisane na različitim jezicima dobile su link »Translate« (Prevedi) uza svaki napisani post ili komentar. Kad kliknete na taj link, sadržaj posta ili komentara bit će preveden na vaš jezik. Klikom na »Original« vratit ćete post na jezik kojim je napisan.

Facebook je također zatražio pomoć korisnika kako bi poboljšao svoje strojno prevođenje. Kad kliknete na link »Translate«, iskočit će pop-up prozorčić i ponuditi mogućnost da unesete točniji prijevod. Naravno, ako smatrate da bolje prevodite od Binga. Ako vaš prijevod dobije dovoljno pozitivnih glasova ostalih korisnika, zamijenit će Bingov.

Ovaj novi univerzalni prevoditelj funkcionira samo na javnim stranicama, dakle na Facebook Pages, ali ne i na osobnim profilima.

Nova tri kemijska elementa

Niti jedan od tri nova elementa ne postoji u prirodi već su dobiveni u laboratorijskim uvjetima, prenosi novilist.hr. Tri su nova elementa pridodana periodnom sustavu elemenata. Međunarodna unija

The image shows a periodic table with the following labels:

- Main-Group Elements s Subshell fills
- Transition Metals d Subshell fills
- Inner-Transition Metals f Subshell fills
- Lanthanides
- Actinides
- Legend: Metal (blue), Metalloid (purple), Nonmetal (orange)

za čistu i primijenjenu fiziku na sastanku u Londonu u sustav je uvrstila darmstadtium (oznaka Ds). Njegov je redni broj 110 što znači da ima 110 protona u jezgri, a nazvan je po njemačkom gradu Darmstadtu u kojemu je otkriven.

Priznanja su odana i dvojici velikih znanstvenika. Po Nijemcu Wilhelmu Conradu Röntgenu, čovjeku koji je otkrio x zrake i koji je prvi dobitnik Nobelove nagrade za fiziku, nazvan je roen-

tgenium (oznaka Rg) kojem je pridani redni broj 111. Priznanje je odano i Poljaku Nikoli Koperniku, astronomu koji je shvatio da živimo u heliocentričnom, a ne geocentričnom sustavu. Po njemu je novi element nazvan copernicium (oznaka Cn), a redni mu je broj 112.

Rajčice i krastavci iz svemira

Kozmičko zračenje je i štetno i благотvorno, a djeluje na DNK sjemena uslijed čega neki usjevi izvanredno uspijevaju, dok neki propadaju. Sve se još uvijek istražuje. Kineski znanstvenici tvrde da su stvorili tzv. super usjeve poslavši sjeme povrća u svemir, koje je zatim mutiralo zbog

djelovanja kozmičkog zračenja. Neka od tih zračenja su štetna, dok su druga благотvorna i omogućavaju uzgoj bilja. Studiju su proveli vladini istraživači.

Divovski krastavci, rajčice, sezam, pamuk, bijeli lotos i krizanteme samo su neke od biljaka koje su znanstvenici uspjeli uzgojiti. Nakon što su ih poslali u svemir u kapsulama, vratile su se u svom gigantskom obliku. U svemiru je sjemenje izloženo kozmičkim zrakama koje oštećuju DNK u sjemenu pa se javljaju nove mutacije. Većina od tih mutacija je štetna za biljke, ali neke su благотvorne. Po povratku na Zemlju, znanstvenici počinju s uzgojem novih biljki birajući najbolje oblike. Kineski stručnjaci drže da bi svemirska poljoprivreda mogla zamijeniti genetski modificiranu hranu koja se pokazala djelotvornom, ali i vrlo skupom. No sve se još uvijek istražuje, a zapadni istraživači su vrlo skeptični jer kineski znanstvenici nisu previše otvoreni o svojim istraživanjima.

Deset godina Xbox-a

Microsoft je prošloga tjedna proslavio desetu godišnjicu postojanja svoje prve igrace konzole - čuvenog Xbox-a. Microsoftova prva igraca konzola, Xbox, izdana je 15. studenog 2001. godine, a bila je zamišljena kao ozbiljan konkurent PlayStationu 2, Seginom Dreamcastu i Nintendovom GameCubeu.

Xbox je bio rezultat dugotrajnog istraživanja i rada Microsoftovog DirectX tima, koji su činili ljudi poput Kevina Bachusa, Seamus Blackleya i Eda Friesa, a predstavio ga je sam Bill Gates na GDC-u 2000. godine. Xbox je tržištu predstavio igrace klasike poput Haloa, a igrači je svijet potpuno promijenio 2002. godine do-

nošenjem

Xbox Live servisa, koji je do danas privukao više od 35 milijuna korisnika.

U svibnju 2006. godine objavljena je informacija da je prodano više od 24 milijuna primjeraka ove konzole, od čega je 16 milijuna prodano u SAD-u, 6 milijuna u Europi i 2 milijuna u Aziji. Proizvodnja prvog Xboxa prekinuta je pred kraj 2006. godine, kada se Microsoft u potpunosti odlučio posvetiti nasljedniku - Xboxu 360.

Zelena povrće za imunitet!

Jedete li zeleno povrće, poboljšat ćete imunološku obranu organizma, objavljeno je u časopisu Cell. Korisni sastojci prvenstveno su pronađeni u povrću poput kelja, cvjetače i brokule.

Novo istraživanje pokazuje da kemijski spojevi iz povrća osiguravaju pravilno funkcioniranje intraepitelijalnih limfocita, odnosno imunoloških stanica iz crijeva i kože.

Ovi protektivni limfociti nalaze se ispod barijere koju čine epitelne stanice koje pokrivaju vanjske i unutarnje tjelesne površine i predstavljaju prvu liniju obrane organizma. Otkriveno je da broj limfocita ovisi o količini proteina na površinama stanica koji se zovu aril hidrokarbon receptori (AhR), a koji mogu biti regulirani prehranbenim sastojcima, prvenstveno pronađenima u povrću poput kelja, cvjetače, brokule.

Kod miševa koji nisu dobivali navedeno povrće došlo je do porasta broja patogenih mikroorganizama na površini crijeva, odnosno značajno je smanjena AhR aktivnost, te je došlo do gubitka intraepitelijalnih limfocita u crijevima.

Najbrže superračunalo

Poredak deset najbržih svjetskih superračunala nije se promijenio na najnovijoj listi Top500, no najbrži sustav je premašio performanse od 10 petaflopsa. I dalje je vodeći K Computer smješten u Japanskom institutu za računalnu znanost Riken Advanced Institute, koji je svoje performanse od lipnja povećao s 8,16 na 10,51 petaflopsa, odnosno bilijardi matematičkih operacija s pomičnim zarezom u sekundi. Performanse su povećane jer je sustav sada u potpunosti završen, tako da je u pogonu svih 705.024 jezgri Fujitsuovih procesora Sparc64.

Kineski sustav Tianhe-1A, koji je prošle godine bio vodeći na listi, s performansama od 2,57 petaflopsa zadržao je drugu poziciju, a slijedi ga sustav Jaguar smješten u američkom Oak Ridge National Laboratoryu s performansama od 1,76 petaflopsa.

Inteligencija tinejdžera

Inteligencija u tinejdžerskoj dobi nije statična, može se povisiti ili sniziti za 20 posto, pokazuje novo istraživanje, a to ovisi o radu na učeniku ili zanemarivanju. Dosad se smatralo da je intelektualni kapacitet jednak tijekom cijelog života, no mentalna sposobnost u mladenačkoj dobi može se poboljšati ili pogoršati,

otkrila je studija Sveučilišta London, a objavljeno je u časopisu Nature. Znanstvenici su ispitali inteligenciju učenika u dobi od 14 godina te je ponovno testirali pet godina poslije. Prema prijašnjim tvrdnjama, inteligencija u tinejdžerskim godinama stagnira, odnosno ne mijenja se drastično. No, rezultati testova verbalne inteligencije bili su viši za 39 posto, a prostorne inteligencije 21 posto.

Povećanje verbalnog IQ-a objašnjava se rastom gustoće u lijevom dijelu moždane kore, regije koja se aktivira za vrijeme govora, dok se povećanje neverbalnog IQ-ua objašnjava porastom gustoće prednjeg dijela malog mozga. Znanstvenici smatraju kao ovi rezultati po prvi puta dokazuju da se intelektualni potencijal može poboljšati te da se on razvija. Jedno objašnjenje u razlici inteligencije je da tinejdžeri sazrijevaju u različitoj dobi, a jedan je od ispitanika u roku od pet godina prešao iz kategorije prosječno inteligentnih do jedne od najviših kategorija. Nekoć je jedva rješavao matematičke zadatke, no, zahvaljujući trudu je uspio – rekla je autorica studije profesorica Cathy Price.

Vojislav Malešev, frontmen bendova Drum'n'Zez i Killo Killo Banda

Reggae s obale Dunava

Volim misliti kako, baveći se glazbom, obavljamo jedan misionarski posao koji se ne vrednuje novcem, nego nekim profinjenijim platnim sredstvima tipa – osmijeh ili poljubac

Jeste li znali što je to pannonski ili pak agro reggae? Nisam ni ja, dok vrteći kanale na televiziji nisam naletio na simpatični novosadski bend Drum'n'Zez. Bio je to njihov spot za pjesmu »Dunav«. Na ekranu razigrana mnogočlana ekipa, skakuće bosa po pijesku štranda. Sve to prati ugodna reggae zvučna podloga, plesna ritmika te lirika okrenuta ljepšoj strani života (»Dunav je moje more!«). Ukrako pozitivna! Spiritus movens ovoga benda je Vojislav Malešev, koji se, rječnikom psihologije kazano, »samoaktualizira« i kroz glazbeni projekt Killo Killo Banda. Simpatični je

Voja pristao biti našim sugovornikom, te u intervjuu za Kužiš?! govori o spomenutoj dva benda i njihovim planovima, ali i o svojem pozitivnom životnom stavu te ljubavi prema glazbi iz egzotičnijih krajeva svijeta.

KUŽIŠ?!: Kako bi opisao zvuk bendova Killo Killo i Drum'n'Zez?

Recimo da Killo Killo Banda svira nešto što bi se moglo opisati kao kombinacija roots reggaea, rock-steadya, funka, bluesa i karipskog dancehalla, dok Drum'n'Zez svira stilove koje sam izmisli, a to su panonski surf-pop, agro-reggae, dunavski shlager-rok...

KUŽIŠ?!: Radiš s dva benda. Koji ti je projekt važniji?

Važna su mi oba podjednako. A inače, radim s tri benda. Treći se zove Bloco do Sambansa, gdje nisam frontmen ali također pjevam. Taj bend se bavi brazilskom glazbom na koju sam također prilično osjetljiv (smijeh). Ali od svega je najvažniji trenutak u kojem se nalazim i glazba koje sam dio u tom trenutku. Jednostav-

no se prepustim i u potpunosti predam toj kosmičkoj sili zvanoj harmonija, željeći joj dati svoj pečat kroz iskrene tekstove i prikladno pjevanje, za koje se trudim da prija i slušateljima, a i mom bendu.

KUŽIŠ?!: Pjesma Killo Killoa »One inna trillion« s albuma »Amongst the People« snimili ste u Brazilu. Kaži nam nešto više o tome, budući da to nije čest slučaj, barem za glazbenike iz ovih krajeva?

Pa, našao sam se u Brazilu iz sasvim drugog razloga. Imao sam DJ tezgju u Rio de Janeiru i upoznao sjajne momke koji imaju svoj sound system, inače jedni su od najpoznatijih reggae-dub predstavnika iz Brazila i Južne Amerike, koji se zovu Digital Dubs. Poslije samo par razmijenjenih rečenica uslijedio je poziv da dođem do njihovog studija, gdje smo isto tako vrlo spontano i lako snimili tu pjesmu koja je, ustvari, plod jednodnevnog druženja u studiju.

KUŽIŠ?!: Vaša glazba i poruke u tekstovima su pozitivne. Gdje pronalazite takvu vrstu energije u našoj realnosti?

To je pitanje za koje mogu dati samo jedan ezoterični odgovor tako da bih ga zadržao za sebe, da ne preplašim svoje fanove. Reći ću samo jednu riječ, pa nek razumije tko kako hoće – odgore! Da budem iskren, vjerojatno to ima veze s tim što sam iskreni optimist od malih nogu i drago mi je kad uspijem djelić toga prebaciti na onoga tko sluša moje pjesme. Ja ni ne živim u realnosti koja je mračna. Nekako imam sreće da sam okružen srećom (smijeh).

KUŽIŠ?!: Kako ti se čini domaća scena? Imate li neki bratski ili sestrinski bend?

Nisam previše upućen u domaću scenu, a možda je to zato što nikad nisam puno niti očekivao od nje. Više sam zainteresiran čuti neke muzičare iz udaljenijih krajeva. Naravno, imam svoje favorite. Trenutno je to grupa Irie FM iz Beograda koja svira odličan reggae i ludi dvojac zvani Shazalakazoo koji kombinira elektroničke bitove s balkanskim ludilom. To slušam dok joggiram parkom.

A bratskih bendova ima koliko voliš. Najviše zbog toga što svatko od nas često svira u više bendova, pa je to prava mala kompilacija svega i svačega. Izdvojio bih bendove-rođake:

Milacopezo, Proleće, Jeuns, Frame Orchestra, Zbogom Brus Li, Mitesers, Kec,

Hain Teny, Darko Matić i Plavi somot, Ritch Bitch, Neozbiljni pesimisti...

KUŽIŠ?!: Može li se u Srbiji živjeti od bavljenja glazbom ili je to samo hobi nakon osmo-desetosatnog posla?

Može, ali samo kad si bend ili autor koji postoji više od 20 godina ili ako sviraš neku »pegla« glazbu kako bi podilazio neobrazovanoj i glazbeno nedorasloj publici.

KUŽIŠ?!: Najdraži koncert stranog izvođača koji si gledao i što privatno slušaš?

Nisam se nešto nagledao mojih omiljenih izvođača budući da kod kuće slušam uglavnom neki world music, a ovdje su takvi koncerti prava rijetkost. Dosta slušam i rots reggae čiji su predstavnici većinom umirovljeni ili mrtvi, nažalost. Recimo da je posljednje što je na mene ostavilo jak dojam bila svirka benda Buraka som sistema na budimpeštanskom Sziget festivalu ovog ljeta.

**BESPLATNE
GRADSKÉ
NOVINE
ZA
UČENIKE**

www.novine5plus.com

5+

A ne mogu reći ni da je to hobi, jer volim misliti kako mi ipak obavljamo jedan misionski posao koji se ne vrednuje novcem, nego nekim profinjenijim platnim sredstvima tipa osmijeh ili poljubac.

KUŽIŠ?!: Daljnji planovi – albumi, svirke, spotovi?

Puno toga se dešava, iako naizgled to nije tako. Drum'n'Zez upravo završava novi album koji bi trebao do nove godine ugledati svjetlost dana. A Killo Killo Banda će ovih dana izbaciti novi spot za svoj novi instant hit »Ruke od staklene vune«. Svirke su nešto čega bi uvijek moglo biti i više, ali čini se da je ova glupa svjetska kriza postala jadan izgovor i za ovaj problem. Bez obzira na sve, mi smišljamo nove pjesme, imamo probe, rastemo i mijenjamo svijet. Na bolje. Krenuli smo iz naše prostorije za probe. Kužite?

D. Bašić Palković

Hipsteri: subkulturna avangarda ili ćorsokak zapadne civilizacije

Brižljivo programirani nemar

Hipsteri sebe smatraju alternativom, i u želji da se takvima pokažu promiču neku vrstu nemara u svim javnim oblicima, od odijevanja, glazbenog ukusa do tema za razgovor. Namjera im je da zapravo djeluju ležerno, no teško prikrivaju svoju opsjednutost imidžom

Još smo u Zagrebu posljednjih godina mogli vidjeti grupice pomalo čudno obučених mladih ljudi, s velikim naočalama i u prividno otrcanoj, a zapravo iznimno pažljivo odabranoj odjeći, s osobujnim načinom izražavanja i s afinitetom za specifičnu vrstu glazbe. U početku smo vjerovali da je riječ o nekom posebnom zagrebačkom furanju, no iznenađenje nije bilo malo kada smo, tijekom šetnje Beogradom nakon koncerta Madonne prije dvije godine, i u tom gradu zapazili mlade u istom fazonu. Domaćini su nam, na naš upit, rekli kako je riječ o hipsterima, trendovskom valu koji se doduše nije masovno ukorijenio u ovdášnjoj populaciji, ali ima poklonika. Kasnije smo i po Subotici i Novom Sadu tu i tamo znali vidjeti slične likove.

Na hipstere smo u međuvremenu zaboravili, sve dok koncem proljeća ove godine

nismo stupili na tlo Sjedinjenih Američkih Država. Već jedan od prvih večernjih obilazaka jednog od kvartova u blizini našeg mjesta boravišta, suočio nas je s ljudima posebnog stila oblačenja i ponašanja. Ali, tada smo već znali: to su hipsteri. A odmah smo i shvatili kako je taj modni, glazbeni i zapravo životni pravac u naše krajeve pristigao iz zemlje koja diktira većinu suvremenih trendova u svijetu.

Opsjednutost imidžom

Hipsteri sebe smatraju alternativom, i u želji da se takvima pokažu promiču neku vrstu nemara u svim javnim oblicima, od odijevanja do tema za razgovor. Kupuju novu i pažljivo odabranu odjeću, pritom i prilično skupu, ali se to ne smije primijetiti, sve na njima mora izgledati nehajno i neobvezno. Namjera im je zapravo da djeluju

ležerno, no teško prikrivaju opsjednutost imidžom. Ne vole velike svjetske korporacije koje »vladaju svijetom«, no potječu iz dobrih obitelji s ne baš plitkim džepovima. Kritični su prema društvu, žele izgledati različito od društva koje ih okružuje i generalno su zabrinuti za budućnost planeta. Moglo bi se reći kako su hipsteri današnji izvođači onih radova po kojima se pamte beatnici, hipici, rockeri, punkeri, »novi romantičari« ili rejveri, danas ostarjeli i olinjali predstavnici prošlog vremena i zastarjelih svjetonazora.

Sadašnja se, međutim, situacija među hipsterima mnogima čini kao nesuprotstavljanje ničemu, osim hipsteru od jučer. Jedina novost je nova lista potrošnje koja diktira način života (od modnih krpica, najnovijih gadžeta do drugih trendy proizvoda), kaže se u jednoj od mnogobrojnih rasprava o hipsterima na internetu.

Po čemu su drukčiji

Prelazeći s downtown Manhattana u Brooklyn i tragajući za ovdašnjim junacima ove priče, uočava se velika razlika u lifestyleu. Dok se na Manhattanu život odvija brzim tempom, a ljudi vrlo sličie Barneyu Stinsonu iz »Kako sam upoznao vašu majku«, koji je vječito u odijelu i kravati, u sjevernim susjedstvima Brooklyna je vrlo drugačije. Ne, ne govorimo o getu. Taj ćemo dio posjetiti nekom, ne nadamo se, drugom prilikom. Riječ je, naime, o Williamsburgu. Šećući se ulicama ovoga neighborhooda, pogotovo Bedford avenijom, stječe se dojam da se nalazite u jednom od njemačkih, nizozemskih ili skandinavskih gradića. Od kuća, barova i antikvarnica, pa sve do samih ljudi koji tamo žive, svemu tome bi staromodni Amerikanci, pomalo podrugljivo, dali opis »very European«. Ti ljudi, pak, sebe nazivaju hipsterima.

No, često se postavlja pitanje - po čemu su hipsteri zapravo drugačiji od ostalih subkultura? Je li u pitanju moda, frizura, način razmišljanja ili možda hod? Je li svaki hipster stilist? Kako ustvari izgleda hipster? Jedan od načina da otkrijete ovu univerzumsku tajnu, razbijete lance misterioznosti, uklonite sve svoje životne sumnje, dođete do informacija koje čak ni NASA ne posjeduje, jest da pogledate Youtube video Williamsburg Street Fashion, čiji prvi dio nosi kreativan naziv »Emmm...«.

Daj se skuliraj

Williamsburg je ispunjen europskim duhom, a tome najviše doprinosi kreativna ovdašnja, ali i inozemna mladež čija većina sebe naziva pripadnikom hipsterske kulture. Neki će reći kako je to pokret, modernizirani oblik revolucije, da se udruže svi narodi i kulture u jedno. Zvuči kao Europska Unija, je l'? Drugi će, međutim, »iskulirati« sve te »scene« i jednostavno reći da se vole »otkačeno« oblačiti i uživati u opijanju uz indie rock i trash glazbu. Mnogi koji ne pripadaju ovoj subkulturi nazvat će ih »komfortistima«. Hipster će takvu tvrdnju odbaciti i osuditi na najvulgarniji način u elegantnom hipsterskom tonu. No, uzimajući u obzir susjedstvo u kojem žive, simbolične znamenke najamnina, te cijene grande Pumpkin Spice Latte-a u Starbucksu u kojem najviše provode vrijeme kucajući po najnovijem Appleovom iMacu, čovjek se, vjerojatno neopravdano, usudi vratiti Wikipediji da ponovno utvrdi definiciju riječi komfortizam. Možda mu je koja riječ promakla ili je zaboravio čitati između redova.

Jednom u Williamsburgu, zauvijek hipster

Bilo kako bilo, hipsteri su trenutačno najzanimljivija skupina mladih. Nekada su to

bili hipici, subkultura kojoj su možda i vaši roditelji pripadali. Pitajte ih da vam objasne što je to tada značilo. Nama u redakciji su govorili da je seks u javnosti bio u fazonu. I još neke stvari, ali nebitno. Nakon toga su se pojavili japiji. Sigurno se sjećate epizode Mučki, Yuppy love, kada je Del Boy, fasciniran Gordonom Gekkom, u sebi uvidio japija. Isto tako će neki hipsteri reći da nisu hipsteri nego se jednostavno vole oblačiti u šarene boje, nositi neobične frizure (i brkove!) i big ass naočare koje daju »nerdy look«.

No, postoji nešto paranormalno u zraku Williamsburga što hipsterizira sve i svakog do mjere da, iako vam nije ni na kraj pameti za sebe reći da ste hipster, koračajući primjerice Bedford ili Manhattan avenijom nesvjesno postajete dio ovog kulturno-umjetničkog »pokreta«. Potpisnik ovoga teksta našao se u takvoj situaciji. U Williamsburški trokut ušao je kao još jedan deran iz tamo neke kako-se-zove zemlje, ali iz njega nije izašao isti. Lila šal i queer šešir, koje je by the way neočekivano dobio na poklon od lokalnih hipsterica, dali su potpuno novi, ne samo look, nego i pogled na život. Hoće li se takav pojaviti i izvan ovog, možda najsimpatičnijeg dijela New Yorka, u dijelovima kao što su Flatbush ili Harlem, vrlo je upitno. Ali će Williamsburgom hipsteriziran uvijek ponosno prošvrljati.

Tomislav Perušić

Najpoznatiji hipsteri

Prema količini medijske pažnje i povezivanja s ovom subkulturom, najpoznatiji hipsteri na globalnoj razini svakako su hip hop zvijezda Kanye West, članovi skupine Foster The People, pjevačice Katy Perry i Ashlee Simpson, glumice Chloe Sevigny i Zooey Deschanel, glumica i model Mischa Barto, te manekenka Agyness Deyn. Kad priču svedemo na stanje u regiji, onda se u ovom kontekstu nesumnjivo izdvajaju televizijska voditeljica i pjevačica Lollobrigide Ida Prester, voditeljica Petra Nižetić te pjevačica Ella Dvornik. U Srbiji hipsterski fazon predvode slatka mala DJ Tijana T i njezina ekipa, a neki bi tu spomenuli i njenog mnogo poznatijeg kolegu Marka Nastića.

NAJAVA

Asherah/Hessus Attor (HR) Subotica, 26. studenoga

Posljednji u okviru jesenske Ambush serije koncerata bit će održan sutra (subota, 26. studenoga) u klubu Mladost. Nastupaju dva riječka benda novije generacije – Asherah i Hesus Attor.

Asherah je glazbeni kolektiv koji broji 6 članova, a formiran je 2009. godine. Kombiniraju post rock s post metal utjecajima u snažnoj i dinamičnoj igri kroz koju se provlači video vizualizacija. Na njihov su zvuk svakako utjecali: Lymen, Explosions In The Sky, Isis, Neurosis, Red Sparowes.

Glazba Hesus Attora je kombinacija žanrova, ri-

tmova, melodija i stihoa u pjesmu. U njihovoj glazbi osjećaju se utjecaji Franka Zappe, Melvinsa, Fantomasa, Melt Banane, Dilinger Escape Plana, Johna Zorna & Masade, Mastodona i sl. Nastupali su diljem ex-yu prostora, a iza sebe imaju 4 albuma. Početak koncerta je u 22 sata, a cijena ulaznice je 100 dinara.

Desire Festival Subotica, 26. studenoga - 2. prosinca

Od 26. studenoga do 2. prosinca u Subotici će biti održan treći po redu međunarodni festival suvremenog kazališta »Desire«. Predstave će biti igrane na više lokacija, a sudjelovat će kazališni

umjetnici iz Japana, Kanade, Češke, Mađarske, Srbije i Hrvatske. Organizator festivala je subotičko kazalište »Dezső Kosztolányi«. Opširnije o programu festivala na www.desirefestival.eu.

Rhianna Budimpešta, 8. prosinca

Jedna od najpoznatijih pjevačica svijeta na svojoj Euro turneji 'The Loud Tour 2011' gostuje u Budimpešti, što je u Mađarskoj proglašeno i događajem godine. **Robyn Rihanna Fenty** - poznatija kao Rihanna, barbadoška je pjevačica, model i autorica tekstova. Kao šesnaestogodišnjakinja preselila se u SAD i započela karijeru pod upravljanjem producenta Evana Rogersa. Pjevala je pod ugovorom s diskografskom kućom Def Jam Recordings. Rihanna je prodala 20 miliju-

na albuma i 60 milijuna singlova. Deset njenih singlova su dostigli prvo mjesto

na Billboardu Hot 100. Tijekom 6 godina svoje karijere osvojila je 4 Grammyja, 4 Američke glazbene nagrade, te 2 svjetske glazbene nagrade.

Koncert godine Novi Sad, 10. prosinca

Novosadski Koncert godine bit će održan i ove godine, u subotu 10. prosinca, u Velikoj dvorani Spensa, s početkom u 17 sati. Nastupaju: Partibrejkersi, Goblini, ponovno okupljeni poslije devet godina, jedan od najtraženijih bendova po glasovi-

ma posetitelja Koncerta godine - nezao bilazni Ritam nereda, Sunshine, s novim pjesmama, Eyesburn, bend s izuzetnom energijom, Deca loših muzičara s novimstarim pjevačem, poznatim glumcem Ivanom Jeftovićem, Love Hunters, koji se vraćaju nakon sedam i pol godina stanke, uvijek zanimljivi i puni iznenađenja Zbogom Brus Li, Lude krawe, koji su za 16 godina postojanja odavno stekli kultni status, i sasvim nov, ali izuzetno zanimljiv band Hype.

Ulaznice su u prodaji preko: www.gigstix.com; Novi Sad: GIGS TIX Pariski magazine, blagajna SPENS-a; Beograd: biletarnica BG Arene, SC Ušće (info pult), blagajna Doma sindikata. Cijena ulaznica u pretprodaji je 1000 dinara, na dan koncerta 1250 dinara.

preporuka

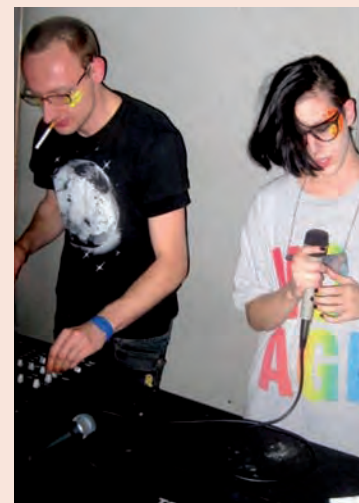

How Convinient – »SeXeS« (Home Made Elektronika, 2011.)

Zagrebački kvartet How Convinient konačno je izbacio svoj album prvijenac. Iako dio benda dolazi iz radikalnog zagrebačkog noise projekta Owie Pockshull (Bojan, Nikola i Luka), te garage rock benda The Babies (Jasmina), »SeXeS« donosi jedanaest electro-pop pjesama visoke žanrovske kvalitete prećene neminovnom DIY lo-fi estetikom. Spoj synth–romantizma i ritam mašina s početka 80-ih (od Ultravox-a i Visage-a do New Order-a) te sofisticirane produkcije novog doba u postprodukciji maestra Petra Dundova, stavlja pred slušatelja uratke na tragu Miss Kitten, Chicks on Speed i Swayzaka, uz nešto naglašeniju dimenziju osuvremenjenog klupskog zvuka. Kako je naveo jedan glazbeni kritičar, How Convinient imaju svaki potrebni preduvjet da pogode onaj dominantni senzibilitet zagrebačke klupske publike. To je i potvrdilo oko 8000 Youtube klikova za njihov drugi spot »Time is on my side«. Inače, radi se o ekipi umjetnika različitih profila koja se okuplja oko popularnog zagrebačkog kluba Sirup.

Kako ne bi sve ostalo na riječima, ključna informacija u ovoj toploj glazbenoj preporuci je da album »SeXeS« možete besplatno preslušati, ali i skinuti na www.soundcloud.com!

D. B. P.

Koji je tvoj broj? (SAD, 2011.)

Ally Darling odlučila je pokušati otkriti koji je najbolji »bivši« njenog života – i to svim potrebnim sredstvima. Pročitala je u časopisu članak koji upozorava da su oni koji iza sebe imaju 20 ili više veza propustili šansu za istinsku ljubav.

Ona je originalna moderna heroina. Inteligentna je, privlačna, zabavna i romantična – mlada žena koja pokušava otkriti vlastiti identitet, kao i s kime bi trebala biti. Dok pokušava naći najboljeg »bivšeg« dečka, privuče je članak u časopisu koji ujedno simbolizira nešto daleko intrigantnije: Ally u ovom trenu svog života nema supruga, ni posao, niti život kakvog je zamisljala. Na križanju je i pita se je li propustila što – ili koga – važnoga tijekom prošlih 10 godina. Ally je uvjerena da je dosegla granični broj seksualnih partnera koje žena može imati prije nego što je sudbina svrsta u one koje se ne mogu udati (osim, možda, kako primjećuje dr. Fig, ako živi na Novom Zelandu). Celibat nije opcija, pa se Ally upušta u misiju pronalaženja partnera, a da time ne poveća svoj broj – pretraživanjem raznolike i čudne zbirke ljubavnika iz prošlosti. Pita se - jesu li oženjeni, slobodni, homoseksualci... mrtvi?

Uloge tumače: Anna Faris, Chris Pratt, Chris Evans, Zachary Quinto, Martin Freeman. Redatelj je Mark Mylod, a autori scenarija Gabrielle Allan i Jennifer Crittenden.

(filmski.net)

Andrew Davidson, »Vodoriga« (Algoritam, 2008.)

I mati sve i ostati bez ičega. Naizgled potpuno izlizana tema u rukama jednog mladog kanadskog pisca postaje štivo koje se ne ispušta iz ruku dok se ne dodirne posljednja stranica. Davidsonu je ovo prvi roman, to je činjenica koja je očarala kritičare, »jer on prosto rešeta pripovjedačkim bravurama i samopouzdanjem, hrabrošću i vještinom zrelog majstora« - kako ga je ocijenio Peter Strauss.

Život mladog, privlačnog muškarca koji vodi potpuno nemoralan život i koji ne vjeruje ni u što mijenja se drastično u trenu kada doživi prometnu nesreću koja mu oduzme ono iza čega se skriva cijelog svog života, oduzme mu ljepotu. Dodirnuvši samo dno, odlučuje se na samoubojstvo, koje se nikako ne smije izjaloviti, i svu svoju snagu ulaže u ozdravljenje samo da bi se mogao ubiti. Ali, u njegovu sobu ulazi prelijepa žena i uvjerava ga u nezamislivo i nevjerovatno, vodi ga u doba viktorijske Engleske, drevnog Japana i Islanda u vrijeme Vikinga, uvjeravajući ga u njihovo ljubavništvo od prije 300 godina. Hoće li ga ovo dovesti do samoubojstva ili će se ponovno roditi?

I. R.

